

СЕКЦІЯ «ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА, КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО, АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО, ТРУДОВЕ ПРАВО»

УДК 340.9

Авраменко М. Д.

студ. гр. Ю-111 НУ «Запорізька політехніка»

ВИЗНАЧЕННЯ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ ФІЛАНТРОПІЇ

Для того щоб дати визначення пенітенціарної філантропії слід розглянути окремо терміни пенітенціарія та філантропія.

Розглянемо спочатку поняття пенітенціарії. Пенітенціарія, тюремознавство (від пізньолат. «poenitentarius», з лат. «poenitentia» – каяття) – галузь юридичної науки, що вивчає виконання покарань, пов'язаних з ізоляцією від суспільства (позбавлення та обмеження волі; арешт тощо). Виникла у XVIII ст., її родоначальниками вважаються Чезаре Беккарія, Ієремія Бентам, Джон Говард. У своїх працях вони започаткували розгляд тюремної проблематики і вперше обґрунтували потребу в тюремних реформах. Ними та їхніми послідовниками були проведені дослідження тюрем та пенітенціарних систем низки країн, результати яких обговорені на міжнародних тюремних конгресах: у Франкфурті-на-Майні (Німеччина, 1845 р.), Брюсселі (Бельгія, 1846 р.), Франкфурті-на-Рейні (Німеччина, 1856 р., 1857 р.), Цинциннаті (США, 1871 р.), пізніше – в Лондоні (Англія, 1872 р.), Стокгольмі (Швеція, 1876 р.), Римі (Італія, 1885 р.) та ін. Результати їх роботи справили значний вплив на реформування кримінальної політики в країнах Європи і Америки, зокрема тюремних систем.

Основними напрямками пенітенціарії є: дослідження проблем класифікації засуджених з метою індивідуалізації виконання покарань; логічне узагальнення практики виконання зазначення видів покарань, закономірностей її розвитку; наукового пошуку альтернатив такому виду покарання, як позбавлення волі; дослідження проблем організації праці засуджених до покарань, пов'язаних з ізоляцією від суспільства; впровадження новітніх досягнень у галузі тюремної архітектури, тобто розробка споруд, які відповідали б вимогам міжнародних стандартів тримання засуджених й оптимально сприяли ю виправному процесу; вивчення проблем організації та функціонування установ, що мають сприяти постпенітенціарній опіці держави щодо звільнених [1, с. 243-244; 2, с. 656-657].

Дамо визначення поняттю філантропії. Філантропія – це добровільно організовані зусилля, спрямовані на суспільно корисні цілі.

Об'єднання філантропів існували в стародавніх цивілізаціях Близького Сходу, Греції та Риму: благодійний фонд підтримував Академію Платона (близько 387 р. до н. е.) протягом приблизно 900 років; ісламський вакуф (релігійна пожертва) датується VII ст. н. е.; а середньовічна християнська церква давала позики під благодійні проекти. Купці в Західній Європі XVII і XVIII ст. засновували благодійні організації, а починаючи з кінця XIX ст., великі особисті статки певних осіб призвели до створення приватних фондів, які характеризувалися великими видатками на підтримку мистецтва, освіти, медичних досліджень, державної політики, соціальних послуг, екологічних програм та інших цілей [4]. Філантропія продовжувала розвиватися протягом середини двадцятого століття, реагуючи на основні події століття та змінюючись разом з ними. Зростання нових національних держав у поєднанні з глобальним економічним спадом спонукало до посилення участі держави у соціальному забезпеченні, що призвело до переосмислення ролі приватної філантропії. Криза Другої світової війни призвела до величезного потоку допомоги солдатам і цивільному населенню у вигляді грошей, товарів і послуг. Ефективне управління цією підтримкою вимагало від благодійних організацій спільної роботи та поміркованого підходу. Залишаючись вірною пам'яті про великі філантропічні практики минулого, філантропія сьогодні є більш організованою, раціональною та глобальною, ніж будь-коли раніше [3].

Розглянувши поняття пенітенціарії та філантропії, можна дати наступне визначення пенітенціарній філантропії. Пенітенціарна філантропія – це добровільно організовані зусилля, спрямовані на допомогу ув'язненим, які являють собою турботу про їх фізичний та психічний стан, діяльність щодо покращення умов їх утримання та більш гуманного ставлення до них. Яскравими представниками пенітенціарних філантропів XVIII – початку XIX ст. є Джон Говард та послідовники його ідей Елізабет Фрай.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Музика А. А., Пуйко В. М. Пенітенціарія. Велика українська кримінологічна енциклопедія. У 2 т. Т. 2: М-Я / редкол.: В. В. Сокуренько (голова), О. М. Бандурка (співголова) та ін.; наук. ред. О. М. Литвинов. – Харків : Факт, 2021. – 870 с.
2. Музика А. А., Пуйко В. М. Пенітенціарія. Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю.С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. – К.: «Укр. енцикл.», 2004. – Т. 6: Т - Я. – 768 с.: іл.

3. A History of Modern Philanthropy. National Philanthropic Trust.
URL: <https://www.historyofgiving.org/>. (дата звернення 05.04.2023)

4. Philanthropy. The Encyclopædia Britannica.
URL: <https://www.britannica.com/topic/philanthropy>. (дата
звернення 05.04.2023)